

Пән: Экономика негіздері

1. Бұл 15-17ғғ. экономикалық ойдың анықтаушы бағыты, оның мәні айналым саласындағы заңдылықтарды анықтауда болды, өкілдері Томас Ман, Жан Батист Кольбер:

- A) меркантилизм
- B) физиократтар
- C) маржинализм
- D) классикалық мектеп
- E) неоклассикалық бағыт

2. 18ғю Франциядағы экономикалық ой осы мектеппен айқындалады, оның өкілдері Франсуа Кенэ және Анн Тюрго, олар көңілді өндіріске аудартады.

- A) меркантилизм
- B) физиократтар
- C) маржинализм
- D) классикалық мектеп
- E) неоклассикалық бағыт

3. Бұл бағыттың негізін салушы Адам Смит, Давид Риккардо , олар адамның экономикалық белсенділігінің негізгі ынталандырушысы -жеке мүдде деп есептедеді.

- A) меркантилизм
- B) физиократтар
- C) маржинализм
- D) классикалық мектеп
- E) неоклассикалық бағыт

4. 19ғ-ң екінші жартысында пайда болған бағыт, оның өкілдері Карл Менгер, Фридрих фон Визер және т.б. болды:

- A) меркантилизм
- B) физиократтар
- C) маржинализм
- D) классикалық мектеп
- E) неоклассикалық бағыт

5. 20ғ. бірінші жартысындағы бұл бағыттың өкілдері процестермен құбылыстарғы әр түрлі институттар арқылы көрініс береді:

- A) институционализм
- B) физиократтар
- C) маржинализм
- D) классикалық мектеп
- E) неоклассикалық бағыт

6. Бұл бағыттың зерттеу орталығы ақша факторлары арқылы экономиканы тұрақтандыру мәселесі болды, оның лидері американ экономисі Милтон Фридмен:

- A) институционализм
- B) физиократтар
- C) монетаризм

D) классикалық мектеп

E) неоклассикалық бағыт

7. Шектелген ресурстар жағдайында қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін мақсаттар мен мүмкіндіктерді үйлестіру кезіндегі адам әрекетін зерттейтін ғылым:

A) институционализм

B) макроэкономика

C) экономика

D) микроэкономика

E) дұрыс жауап жоқ

8. Нарықтық экономикадағы жекеленген субъектілердің қызмет етуінің себептерін, заңдылықтарын және салдарын талдайды:

A) институционализм

B) макроэкономика

C) экономика

D) микроэкономика

E) дұрыс жауап жоқ

9. Табыс, жұмысбастылық, баға динамикасының жиынтық көрсеткіштерін қарастырады, мемлекеттің экономикалық саясатының заңдылықтарын анықтайды:

A) институционализм

B) макроэкономика

C) экономика

D) микроэкономика

E) дұрыс жауап жоқ

10. Экономикалық теорияның бұл әдісі зерттеу объектісін кездейсоқ, уақытша жағдайлардан оқшаулап, оның тұрақты, өзіне тән сипаттарын зерттейді:

A) экономикалық-математикалық модельдеу

B) нормативті талдау

C) позитивті талдау

D) ғылыми абстракция әдісі

E) экономикалық эксперименттер

11. Экономикалық теорияның бұл әдісі экономикалық құбылыстардың өзара байланысын бар күйінде зерттейді:

A) экономикалық-математикалық модельдеу

B) нормативті талдау

C) позитивті талдау

D) индукция

E) экономикалық эксперименттер

12. Экономикалық теорияның бұл әдісі процесс немесе құбылысты қандай түрде болу керек деген тұрғыдан зерттейді:

A) экономикалық-математикалық модельдеу

B) нормативті талдау

C) позитивті талдау

D) индукция

Е) экономикалық эксперименттер

13. Экономикалық теорияның бұл әдісі экономикалық құбылыстардың өзгеру себептерін, бұл өзгерістердің заңдылықтардың анықтайды және экономикалық процестерді болжауға мүмкіндік береді:

А) экономикалық эксперименттер

В) нормативті талдау

С) позитивті талдау

Д) индукция

Е) экономикалық- математикалық модельдеу

14. Экономикалық теорияның бұл әдісі макро- және микроэкономика көлемінде тиімділікті арттырудың әдістерін іздеуді:

А) дедукция

В) нормативті талдау

С) экономикалық эксперименттер

Д) индукция

Е) экономикалық- математикалық модельдеу

15. Экономикалық теорияның атқаратын қызметтерін көрсетіңіз:

А) танымдық, әдістемелік, тәжірибелік

В) зерттеу, талдау, болжау

С) эксперимент, талдау, қалыптастыру

Д) реттеу, басқару, зерттеу

Е) басқару, талдау, қадағалау

16. Адамдардың қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған қызмет:

А) тұтыну

В) айырбас

С) бөлу

Д) өндіріс

Е) дұрыс жауап жоқ

17. Қоғамдық өндіріс нәтижесі- қоғамдық өнім өз қозғалысында келесі кезеңдерден өтеді:

А) бөлу - айырбас – тұтыну- өндіріс

В) өндіріс - айырбас - тұтыну - бөлу

С) өндіріс – айырбас- бөлу - тұтыну.

Д) тұтыну - бөлу - айырбас - өндіріс

Е) өндіріс - бөлу - айырбас - тұтыну.

18. Өндіріс нәтижесін- игіліктерді қажеттілікті қанағаттандару үшін пайдалану:

А) өндіріс

В) тұтыну

С) айырбас

Д) сату

Е) нарық

19. Өндіріс процесінің үздіксіз жаңару процесі:

А) экономикалық өсу

В) жеке өндіріс

С) ұдайы өндіріс

D) тұтыну

E) экономика

20. Ұдайы өндірістің осы түрінде өндіріс жылдан жылға тұрақты көлеммен жаңарап отырады:

A) жеке

B) ұлғаймалы

C) өндірістік

D) Қарапайым

E) капиталистік

21. Бір адамның қажеттілігін қанағаттандыруды азайтпай, басқа адамның қажеттілігін қанағаттандыруды ұлғайта алмау жағдайы:

A) өндіріс

B) тұтыну

C) Экономикалық тиімділік

D) ұдайы өндіріс

E) дұрыс жауап жоқ

22. Белгілі бір уақыт аралығында қоғамдық өнімнің сандық және сапалық жетілдірілуі:

A) өндіріс

B) тұтыну

C) айырбас

D) ұдайы өндіріс

E) Экономикалық өсу

23. Экономикалық өсудің осы түрі қоғамдық өнім көлемін ұлғайту өндіріс факторлерінің санын көбейту арқылы жүзеге асады:

A) интенсивті

B) өндірістік

C) капиталистік

D) экстенсивті

E) қарапайым

24. Экономикалық өсудің осы түрі өндіріс технологиясы жетілдіру, өндіріс факторлерінің сапасын жақсарту арқылы жүзеге асады.

A) интенсивті

B) өндірістік

C) капиталистік

D) экстенсивті

E) қарапайым

25. Адамның қандай да бір пайдалы нәтижеге бағытталған ойлау және физикалық қызметі:

A) айырбас

B) тұтыну

C) сауда

D) дұрыс жауап жоқ

E) еңбек

26. Бір уақыт бірлігінде өндірілген өнім көлемі:

- A) еңбек интенсивтілігі
- B) еңбек өнімділігі
- C) рента
- D) пайда
- E) процент

27. Өндіріс процесіне бірнеше рет қатысып, өз құнын өнімге біртіндеп өткізетін құралдар:

- A) жер
- B) негізгі капитал
- C) айналмалы капитал
- D) еңбек заты
- E) кәсіпкер

28. Өндіріс процесіне бір рет қатысып, өз құнын дайын өнімге толығымен өткізетін құралдар:

- A) жер
- B) негізгі капитал
- C) айналмалы капитал
- D) еңбек заты
- E) кәсіпкер

29. Адамдардың ресурстарды келешекте емес қазіргі уақытта пайдаланғаны үшін төлейін бағасы:

- A) рента
- B) процент
- C) пайда
- D) тауар
- E) игілік

30. Материалды және материалды емес игіліктермен қызметтерді өндірушілер мен тұтынушылар арасындағы байланыстардың жүйесі:

- A) кәсіпкерлік
- B) еңбек
- C) өндіріс
- D) шаруашылық жүйе
- E) дұрыс жауап жоқ

31. Айырбастауға арналған еңбек нәтижесі, экономикалық игілік:

- A) өндіріс факторы
- B) тауар
- C) ақша
- D) жер
- E) капитал

32. Заттың пайдалылығы, оның адамдардың қандай да бір қажеттілігін қанағаттандыру қасиеті:

- A) айырбас құны
- B) тұтыну құны
- C) шекті пайдалылық
- D) бартер

Е) дұрыс жауап жоқ

33. Құнның еңбек теориясының өкілдерінің көз-қарасы бойынша тауарлардың бір –бірімен айырбасталуының негізінде не жатыр:

А) тұтыну шығындары

В) еңбек шығыны

С) заттың пайдалылығы

Д) айырбас құны

Е) дұрыс жауап жоқ

34. Ол шекті қаж

еттілікті қанағаттандыратын шекті өнім пайдалылығымен анықталады:

А) айырбас құны

В) игілік пайдалылығы

С) еңбек шығыны

Д) экономикалық өсу

Е) дұрыс жауап жоқ

35. Өтімділігі жоғары абсолютті айырбас құралы:

А) игілік

В) тауар

С) еңбек

Д) Ақша

Е) капитал

36. Белгілі бір уақытта, қалыпты баға жағдайында сатып аланатын тауарлар саны:

А) бәсеке;

В) ұсыныс;

С) сұраныс;

Д) өндіріс;

Е) тұтыну;

37. Белгілі бір уақытта, қалыпты баға жағдайында сатып аланатын тауарлар саны:

А) бәсеке;

В) ұсыныс;

С) тұтыну;

Д) өндіріс;

Е) дұрыс жауап жоқ;

38. Ақша қаражатымен қамтамасыз етілген сұраныс:

А) бәсекелік сұраныс;

В) жеткіліксіз сұраныс;

С) төлемқабілетті сұраныс;

Д) жетілген сұраныс;

Е) жетілмеген сұраныс;

39. Бағамен сұраныс арасында байланыс кері, баға өскен сайын сұраныс төмендейді және керісінше, бұл:

А) сұраныс заңы;

В) ұсыныс заңы;

- C) нарық заңы;
 - D) бәсеке заңы;
 - E) өндірістік заң;
40. Келесі фактордың қайсысы сұраныс көлеміне әсер етеді:
- A) ресурстар бағасы;
 - B) жаңа өндіріс технологиясы;
 - C) өндірушілер саны;
 - D) сатып алушылар саны;
 - E) өндіріс факторларының сапасы;
41. Келесі фактордың қайсысы ұсыныс көлеміне әсер етпейді:
- A) ресурстар бағасы;
 - B) жаңа өндіріс технологиясы;
 - C) өндірушілер саны;
 - D) тұтынушылық талғамның өзгеруі;
 - E) өндіріс факторларының сапасы;
42. Сатып алушылар санының артуы ұраныс қисығын қалай өзгертеді:
- A) солға төмен ығыстырады;
 - B) оңға жоғары ығыстырады;
 - C) оңға төмен ығыстырады;
 - D) қисық бойымен жылжиды;
 - E) өзгертпейді;
43. Тұтынушылар табысының көбеюінен сұраныс қисығы қалай өзгереді:
- A) оңға төмен ығысады;
 - B) солға төмен ығысады;
 - C) оңға жоғары ығысады;
 - D) қисық бойымен жылжиды;
 - E) өзгермейді;
44. Келесі фактордың қайсысы сұраныс көлеміне әсер етеді:
- A) ресурстар бағасы;
 - B) жаңа өндіріс технологиясы;
 - C) өндірушілер саны;
 - D) өндіріс факторларының сапасы;
 - E) сатып алушылар күтулері;
45. Келесі фактордың қайсысы сұраныс көлеміне әсер етеді:
- A) ресурстар бағасы;
 - B) алмастырғыш және байланысты тауарлар бағасы;
 - C) өндірушілер саны;
 - D) өндіріс факторларының сапасы;
 - E) жаңа өндіріс технологиясы;
46. Келесі фактордың қайсысы ұсыныс көлеміне әсер етпейді:
- A) ресурстар бағасы;
 - B) өндіріс факторларының сапасы;
 - C) өндірушілер саны;
 - D) алмастырғыш және байланысты тауарлар бағасы;
 - E) жаңа өндіріс технологиясы;

47. Өндірушілердің нарықта сататын тауарларының саны:
- A) ресурстар;
 - B) ұсыныс;
 - C) сұраныс;
 - D) өндіріс факторлары;
 - E) өндіріс технологиясы;
48. Келесі фактордың қайсысы ұсыныс көлеміне әсер етпейді:
- A) ресурстар бағасы;
 - B) өндіріс факторларының сапасы;
 - C) өндірушілер саны;
 - D) тұтынушылар талғамының өзгеруі;
 - E) жаңа өндіріс технологиясы;
49. Келесі фактордың қайсысы ұсыныс көлеміне әсер етеді:
- A) технология;
 - B) сатып алушылар саны;
 - C) тұтынушылар табысының артуы;
 - D) тұтынушылар талғамының өзгеруі;
 - E) барлық жауаптар дұрыс;
50. Келесі фактордың қайсысы ұсыныс көлеміне әсер етеді:
- A) тұтынушылар талғамының өзгеруі;
 - B) сатып алушылар саны;
 - C) тұтынушылар табысының артуы;
 - D) ресурстар бағасының өзгерісі;
 - E) барлық жауаптар дұрыс;
51. Келесі фактордың қайсысы ұсыныс көлеміне әсер етеді:
- A) тұтынушылар талғамының өзгеруі;
 - B) салық және дотациялар;
 - C) тұтынушылар табысының артуы;
 - D) сатып алушылар саны;
 - E) барлық жауаптар дұрыс;
52. Келесі фактордың қайсысы ұсыныс көлеміне әсер етеді:
- A) тұтынушылар талғамының өзгеруі;
 - B) барлық жауаптар дұрыс;
 - C) тұтынушылар табысының артуы;
 - D) сатып алушылар саны;
 - E) басқа тауарлардың бағасы;
53. Баға және ұсынылатын тауарлар саны арасындағы тура байланыс:
- A) ресурстар бағасы;
 - B) сұраныс заңы;
 - C) өндірушілер бәсекесі;
 - D) ұсыныс заңы;
 - E) дұрыс жауап жоқ;
54. Баға және ұсынылатын тауарлар саны арасындағы тура байланыс:
- A) ресурстар бағасы;
 - B) сұраныс заңы;

С) өндірушілер бәсекесі;

Д) жетілген бәсеке;

Е) дұрыс жауап жоқ;

55. Баға және ұсынылатын тауарлар саны арасындағы тура байланыс:

А) ресурстар бағасы;

В) сұраныс заңы;

С) өндірушілер бәсекесі;

Д) ұсыныс заңы;

Е) дұрыс жауап жоқ;

56. Сатып алушылар санының артуы салдарынан ұсыныс қисығы қалай өзгереді:

А) солға төмен ығысады;

В) оңға жоғары ығысады;

С) оңға төмен ығысады;

Д) ұсыныс қисық бойымен жылжиды;

Е) өзгермейді;

57. Ресурстар бағасының артуы ұсыныс қисығын қалай өзгереді:

А) оңға төмен ығысады;

В) солға жоғары ығысады;

С) оңға жоғары ығысады;

Д) өзгермейді;

Е) қисық бойымен жылжиды;

58. Ресурстар бағасының артуы ұсыныс қисығын қалай өзгереді:

А) оңға төмен ығысады;

В) солға жоғары ығысады;

С) оңға жоғары ығысады;

Д) қисық бойымен жылжиды;

Е) дұрыс жауап жоқ;

59. Жаңа технологияның пайда болуынан ұсыныс қисығын қалай өзгереді:

А) оңға төмен ығысады;

В) солға жоғары ығысады;

С) оңға ығысады;

Д) қисық бойымен жылжиды;

Е) өзгермейді;

60. Тұтынушылар талғамының өзгеруінен ұсыныс қисығын қалай өзгереді:

А) оңға төмен ығысады;

В) солға жоғары ығысады;

С) өзгермейді;

Д) қисық бойымен жылжиды;

Е) оңға жоғары ығысады;

61. Ұсыныс және сұраныс қисықтарының қиылысу нүктесі нені білдіреді:

А) тауарлар тапшылығын;

В) нарық тепе-тең жағдайда екендігін;

С) тауарлар артықшылығын;

Д) тауарлар тапшылығы мен артықшылығын;

- Е) нарық теңсіздік жағдайында екендігін;
62. Ұсыныс және сұраныс қисықтарының қиылысу нүктесі нені білдіреді:
- А) тауарлар тапшылығын;
 - В) нарық теңсіздік жағдайында екендігін;
 - С) тауарлар артықшылығын;
 - Д) тауарлар тапшылығы мен артықшылығын;
 - Е) дұрыс жауап жоқ;
63. Ұсыныс және сұраныс қисықтарының қиылысуы:
- А) Маршалл кресті;
 - В) Смитт кресті;
 - С) Рикардо кресті;
 - Д) Самуэльсон кресті;
 - Е) дұрыс жауап жоқ;
64. Нарықтық тепе-теңдік орнаған баға:
- А) бәсекелік баға;
 - В) сату бағасы;
 - С) тепе- тең баға;
 - Д) сұраныс бағасы;
 - Е) ұсыныс бағасы;
65. Нарықта ұсыныстың сұраныстан артық болуы қандай жағдайға әкеледі:
- А) жетілмеген бәсекеге;
 - В) жетілген бәсекеге;
 - С) тепе- теңдік жағдайына;
 - Д) тауар артықшылығына;
 - Е) тауар тапшылығы- дефицитке;
66. Нарықта ұсыныстың сұраныстан артық болуы қандай жағдайға әкеледі:
- А) жетілмеген бәсекеге;
 - В) жетілген бәсекеге;
 - С) тепе- теңдік жағдайына;
 - Д) тауар тапшылығы- дефицитке;
 - Е) дұрыс жауап жоқ;
67. Нарықта сұраныстың ұсыныстан артық болуы қандай жағдайға әкеледі:
- А) тауар тапшылығы- дефицитке;
 - В) жетілген бәсекеге;
 - С) тепе- теңдік жағдайына;
 - Д) тауар артықшылығына;
 - Е) жетілмеген бәсекеге;
68. Нарықта сұраныстың ұсыныстан артық болуы қандай жағдайға әкеледі:
- А) тепе- теңдік жағдайына;
 - В) жетілген бәсекеге;
 - С) жетілмеген бәсекеге;
 - Д) тауар артықшылығына;
 - Е) дұрыс жауап жоқ;
69. Нарықтық экономиканың қатысушылары арасындағы тауарды өндіру, сатудың неғұрлым жақсы жағдайларына тай-таласы:

- A) кәсіпкерлік;
 - B) бәсеке;
 - C) салааралық бәсеке;
 - D) олигополия;
 - E) дұрыс жауап жоқ;
70. Нарықтағы бәсеке құқығымен нормаларын бұзумен байланысты бәсекелік күрес әдістері:
- A) кәсіпкерлік;
 - B) әділетсіз бәсеке;
 - C) салалық бәсеке;
 - D) әділетті бәсеке;
 - E) дұрыс жауап жоқ;
71. Бағалар демпингі, бәсекелестің қызметіне бақылау жүргізу, бәсекелестер дискриминациясы бәсекенің қандай түріне жатады:
- A) кәсіпкерлік;
 - B) әділетсіз бәсеке;
 - C) бағалық бәсеке;
 - D) бағалық емес бәсеке;
 - E) жетілген бәсеке;
72. Бәсекенің бұл тауарлар мен қызметтерді бәскекелес бағасынан төмен бағамен сатуды туындайды:
- A) бағалық бәсеке;
 - B) әділетсіз бәсеке;
 - C) бағалық емес;
 - D) жетілмеген бәсеке;
 - E) жетілген бәсеке;
73. Әр түрлі салалардағы тауарлар арасында бәсекенің түрі:
- сатуды туындайды:
- A) бағалық бәсеке;
 - B) әділетсіз бәсеке;
 - C) бағалық емес;
 - D) салааралық бәсеке;
 - E) жетілген бәсеке;
74. Ұқсас таурлар арасындағы бәсекенің түрі:
- сатуды туындайды:
- A) бағалық бәсеке;
 - B) әділетсіз бәсеке;
 - C) жетілмеген емес;
 - D) салааралық бәсеке;
 - E) салаішілік бәсеке;
75. Техникалық жетістіктер арқасында неғұрлым сапалы және сенімді тауарлар сатуға негізделген бәсекенің түрі:
- A) бағалық бәсеке;
 - B) әділетсіз бәсеке;

С) бағалық емес бәсеке;

Д) салааралық бәсеке;

Е) жетілген бәсеке;

76. Бәсекенің идеалды түрі, онда нарықта бірдей мүмкіндіктері бар бір- бірінен тәуелсіз көптеген сатушылар мен сатып алушылар қызмет етеді:

А) жетілмеген бәсеке;

В) әділетсіз бәсеке;

С) бағалық емес бәсеке;

Д) салааралық бәсеке;

Е) жетілген бәсеке;

77. Бәсекенің идеалды түрі, онда нарықта бірдей мүмкіндіктері бар бір- бірінен тәуелсіз көптеген сатушылар мен сатып алушылар қызмет етеді:

А) салааралық бәсеке;

В) әділетсіз бәсеке;

С) бағалық емес;

Д) бағалық бәсеке;

Е) дұрыс жауап жоқ;

78. Бәсекенің идеалды түрі, онда арыққа еркін ену және одан кету мүмкіндігі бар, фирмалардың бірігуіне себептер жоқ:

А) салааралық бәсеке;

В) дұрыс жауап жоқ;

С) бағалық емес;

Д) жетілмеген бәсеке;

Е) жетілген бәсеке;

79. 19ғ. ортасынан бастап ҒТП дамуымен өндірісті шоғырландыру процесі жүреді, бұл процесс ненің пайда болуына ықпал етті:

А) жетілген бәсекенің;

В) монополияның;

С) кәсіпкерліктің;

Д) нарықтың;

Е) сұраныстың;

80. Нарықта монополистің пайда болуымен жетілген бәсеке қандай бәсеке түріне айналады:

А) бағалық бәсекеге;

В) нарықтық бәсекеге;

С) кәсіпкерлік бәсекеге;

Д) жетілмеген бәсекеге;

Е) өзгеріссіз қалады;

81. Жекеленген өндіруші нарықты үстемдік етіп, осы тауар нарығын бақылауға алғанда қандай жағдай пайда болады:

А) олигополия;

В) монополия;

С) жетілген бәсекеге;

Д) жетілмеген бәсекеге;

Е) монополия;

82. Еркін бәсеке нарығының ең болмағанда бір жағдайы орындалмайтын нарық:

- A) олигополия нарығы;
- B) монополия;
- C) жетілген бәсекеге нарығы;
- D) жетілмеген бәсекеге нарығы;
- E) монополия;

83. Жетілмеген бәсекеге нарығының типі:

- A) жетілген бәсеке нарығы;
- B) монополиялық бәсеке;
- C) тауарлар нарығы;
- D) өндіріс құралдарының нарығы;
- E) монополия;

84. Жетілмеген бәсекеге нарығының типі:

- A) жетілген бәсеке нарығы;
- B) тауарлар нарығы;
- C) олигополия;
- D) өндіріс құралдарының нарығы;
- E) монополия;

85. Жетілмеген бәсекеге нарығының типі:

- A) жетілген бәсеке нарығы;
- B) монополия;
- C) тауарлар нарығы;
- D) өндіріс құралдарының нарығы;
- E) олигополия;

86. Жетілмеген бәсекеге нарығының осы типінде бұл өнімді тек бір ғана фирма шығарады және ол бағаны жоғары деңгейде бақылайды:

- A) олигополия;
- B) монополия;
- C) монополиялық бәсеке;
- D) жетілген бәсеке;
- E) монополия;

87. Жетілмеген бәсекеге нарығының осы типінде бұл өнімді фирмалардың аз саны шығарады және ол бағаны жартылай бақылайды:

- A) жетілген бәсеке;
- B) монополия;
- C) монополиялық бәсеке;
- D) олигополия;
- E) монополия;

88. Жетілмеген бәсекеге нарығының осы типінде бұл өнімді өндірушілер саны көп, өндіретін өнімі ерекшеленеді және олар бағаны әлсіз бақылайды:

- A) жетілген бәсеке;
- B) монополия;
- C) олигополия;
- D) монополиялық бәсеке;

Е) монополия;

89. Жетілмеген бәсекеге нарығының осы типінде бұл өнімді өндірушілер саны көп, өндіретін өнімі ерекшеленеді және олар бағаны әлсіз бақылайды:

А) жетілген бәсеке;

В) монополия;

С) олигополия;

Д) монополиялық бәсеке;

Е) монополия;

90. Пайда табу мақсатымен ресурстарды тауар және қызметтерді өндіру үшін пайдалатын бір немесе бірнеше кәсіпорны бар ұйым:

А) нарық;

В) монополия;

С) олигополия;

Д) фирма;

Е) монополия;

91. Фирманың ұзақ мерзімді мақсатары мен міндеттерін айқындап, сол мақсаттарына жетуі үшін қызмет жоспарын құрып, ресурстарды бөлуі:

А) фирма тактикасы;

В) кәсіпкерлік;

С) фирма стратегиясы;

Д) фирманың бәсекелігі;

Е) дұрыс жауап жоқ.

92. Осы стратегияны пайдаланған фирма нарықты зерттеп, жаңа тауардың пайда болуын күтеді, сол тауардың пайда болуымен бар күшін соның өндірісіне жұмсайды:

А) жаулап алу стратегиясы;

В) бастандық стратегиясы;

С) қорғанушы стратегия;

Д) қорғанбау стратегиясы;

Е) дұрыс жауап жоқ.

93. Осы стратегияны пайдаланған фирма өндірісті жаңалық еңгізу, инновация арқылы белсенді жанартады:

А) жаулап алу стратегиясы;

В) қорғанбау стратегиясы;

С) бастандық стратегиясы;

Д) қорғанушы стратегия;

Е) дұрыс жауап жоқ.

94. Сот немесе арбитраж шешімімен қарыз алушының (фирманың) толығымен төлемқабілетсіздігі, сол себептен қарыздарды өтеу үшін экономикалық қызметті жүргізуге қабілетсіздігі:

А) нарық монополиясы;

В) фирма стратегиясы;

С) фирманың банкроттылығы;

Д) фирманың қорғанушы стратегиясы;

Е) дұрыс жауап жоқ.

95. Алғашқы өндірісті ұйымдастыру үшін қажет қаражаттың түрлері:

- A) жалға алынған және нарықтық қаражат;
- B) меншік және қарызға алынған қаражат;
- C) меншік және жалданбалы қаражат;
- D) қарызға алынған және сырттан тартылған қаражат;
- E) дұрыс жауап жоқ.

96. Бұл қаражат банктен алынады да олардың үлесі жалпы қаражаттың 30-40% құрайды:

- A) жалға алынған қаражат;
- B) меншік қаражат;
- C) жалданбалы қаражат;
- D) қарызға алынған және сырттан тартылған қаражат;
- E) дұрыс жауап жоқ.

97. Қаражаттың бұл түрі пайда есебінен пайда болған жинақтардан, амортизацияға арналған ақшадан, акция мен облигация сатудан түсетін капиталдан құрылады да, кәсіпорын қаржысының 60-70% құрайды:

- A) жалға алынған қаражат;
- B) меншік қаражат;
- C) жалданбалы қаражат;
- D) қарызға алынған және сырттан тартылған қаражат;
- E) дұрыс жауап жоқ.

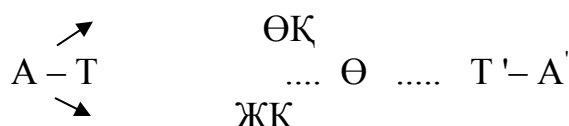
98. Тауар өндіріп, табыс табы мақсатымен өндіріс факторлерін біріктіріп өндіріп алудың үздіксіз процесі:

- A) капитал айналымы;
- B) меншік қаражат айналымы;
- C) жеке ұдайы өндіріс;
- D) қарызға алынған қаражат айналымы;
- E) капиталдың ауыспалы айналымы.

99. Өндіріс факторлерінің құнының өндіріс және айналыс сферарасы арқылы қозғалысы, нәтижесінде олар үш кезеңнен өтіп, сәйкесінше өндіргіштік, ақшалай және тауарлы формаға айналуы:

- A) капитал айналымы;
- B) меншік қаражат айналымы;
- C) жеке ұдайы өндіріс;
- D) қарызға алынған қаражат айналымы;
- E) капиталдың ауыспалы айналымы.

100.

қандай процесті сипаттайды:

- A) меншік қаражат айналымы;
- B) капитал айналымы;
- C) жеке ұдайы өндіріс;
- D) капиталдың ауыспалы айналымы.

Е) қарызға алынған қаражат айналымы;

101. Үнемі жаңарып отыратын ауыспалы айналым процесі:

А) капиталдың ауыспалы айналымы;

В) меншік қаражат айналымы;

С) жеке ұдайы өндіріс;

Д) қарызға алынған қаражат айналымы;

Е) капитал айналымы;

102. Ресурстар өндіріс және айналыс сферасын өтіп, бастапқы формасына қайтып келетін уақыт аралығы:

А) айналым жылдамдығы;

В) айналым саны;

С) жеке ұдайы өндіріс;

Д) қарызға алынған қаражат айналымы;

Е) айналым уақыты;

103. Бір жыл ішіндегі ресурстардың айналым саны:

А) жеке ұдайы өндіріс;

В) айналым саны;

С) айналым жылдамдығы;

Д) қарызға алынған қаражат айналымы;

Е) айналым уақыты;

104. Ол келесі формуламен анықталады $n = O / t$:

А) қарызға алынған қаражат айналымы;

В) айналым уақыты;

С) жеке ұдайы өндіріс;

Д) айналым жылдамдығы;

Е) айналым саны;

105. Ақшалай формада берілген, өндірістік циклде айналатын өндіріс факторлері:

А) айналыс қорлары;

В) айналым капитал;

С) өндіріс емес капитал;

Д) өндірістік капитал;

Е) дұрыс жауап жоқ.

106. Өндіріс процесіне бір рет қатысып, өз құнын дайын өнімге толығымен өткізетін құралдар, олар материал, шикізат және т.б.:

А) айналым капитал;

В) айналыс қорлары;

С) өндіріс емес капитал;

Д) негізгі капитал;

Е) дұрыс жауап жоқ.

107. Өндіріс процесіне бірнеше рет қатысып, өз құнын өнімге біртіндеп өткізетін құралдар, олар ғимарат, қондырғы және т.б.:

А) айналым капитал;

В) айналыс қорлары;

С) негізгі капитал;

D) өндіріс емес капитал;

E) дұрыс жауап жоқ.

108. Негізгі капиталдың өндіріс процесінде пайдалануына жарамай қалуы, істен шығуы:

A) моралды тозуы;

B) физикалық тозуы;

C) техникалық тозуы;

D) өндірістік тозуы;

E) дұрыс жауап жоқ

109. Негізгі капиталдың оның жаңа түрінің пайда болуы салдарынан құнсыздануы, нәтижесінде оны пайдалану шығынды:

A) өндірістік тозуы;

B) физикалық тозуы;

C) техникалық тозуы;

D) моралды тозуы;

E) дұрыс жауап жоқ.

110. Негізгі капиталдың моральды және физикалық тозуының құндық бағасы:

A) капитал айналымы;

B) ауыспалы айналым;

C) амортизация;

D) бәсеке;

E) дұрыс жауап жоқ.

111. Амортизациялық төлемдердің белгіленген жылдық мөлшері, ол негізгі капиталдың құны қанша жыл ішінде қайтарылуы керектігін көрсетеді:

A) амортизация жылдамдығы;

B) ауыспалы айналым саны;

C) амортизация нормасы;

D) амортизация құны;

E) дұрыс жауап жоқ.

112. Амортизацияны есептеу кезінде капитал құнын жыл сайын бірдей мөлшерде шегеріліп, амортизациялық қорға аударылады:

A) қарапайым амортизация;

B) ауыспалы амортизация;

C) жылдамдатылған амортизация;

D) қысқартылған амортизация;

E) ұзартылған амортизация.

113. Амортизацияны осы әдіспен есептеу кезінде амортизация нормасы екі есе арттырылады, ол ҒТП байланысты, соның арқасында қондырғыны пайдалану мерзімі азаяды:

A) қысқартылған амортизация;

B) ауыспалы амортизация;

C) қарапайым амортизация;

D) жылдамдатылған амортизация;

E) ұзартылған амортизация.

114. Бұл көресткіш бір теңге қор құнына келетін өнім көлемін көрсетеді де, келесі жолмен анықталады $Q / K_{\text{нет}}$:

- A) қор сыйымдылығы;
- B) амортизация;
- C) қарапайым амортизация;
- D) материал сыйымдылығы;
- E) қор қайтарымы;

115. Бұл көресткіш 1 теңге айналым қор құнына келетін өнім көлемін көрсетеді де, келесідей есептелінеді $K_{\text{айн}} / Q$

- A) материал сыйымдылығы;
- B) амортизация;
- C) қарапайым амортизация;
- D) қор сыйымдылығы;
- E) қор қайтарымы;

116. Өнімді өткізумен байланысты айналымда болатын қорлар:

- A) негізгі капитал;
- B) айналмалы капитал;
- C) қарапайым капитал;
- D) айналыс қорлары;
- E) инвестиция.

117. Пайда табу мақсатымен ел ішінде және оның сыртында мемлекеттік немесе жеке капиталды ұзақ мерзімді салымдары:

- A) негізгі капитал;
- B) айналмалы капитал;
- C) инвестиция;
- D) айналыс қорлары;
- E) қарапайым капитал.

118. Ескі қондырғыны ауыстыруға (амортизация) кеткен шығындар мен өндірісті ұлғайтуға салынған инвестициялардың өсімінің сомасы:

- A) жиынтық инвестициялар;
- B) айналмалы инвестициялар;
- C) таза инвестициялар;
- D) автономды инвестициялар;
- E) қарапайым инвестициялар.

119. Негізгі капитал амотризациясын алып тастағандағы жиынтық инвестиция:

- A) жиынтық инвестициялар;
- B) айналмалы инвестициялар;
- C) таза инвестициялар;
- D) автономды инвестициялар;
- E) қарапайым инвестициялар.

120. ҒТП нәтижесінде пайда болған жаңалықтармен негізделген инвестициялар:

- A) жиынтық инвестициялар;
- B) айналмалы инвестициялар;
- C) таза инвестициялар;
- D) автономды инвестициялар;

Е) қарапайым инвестициялар.

121. Кәсіпкерлердің ескірген капиталды қалпына келтіруге және оны ұлғайту үшін өндіріс құралдарына сұранысы:

- А) инвестициялық сұраныс;
- В) тұтынушылық тауарларға сұраныс;
- С) капитал айналымы;
- Д) пайданың күтілетін нормасы;
- Е) амортизация.

122. Егер пайданың күтілетін нормасы-10% , процент ставкасы - 7% болса:

- А) инвестиция пайдалы;
- В) инвестиция пайдасыз;
- С) инвестиция өзгеріссіз;
- Д) инвестиция тұрақты;
- Е) дұрыс жауап жоқ.

123. Инвестицияға сұранысты анықтайтын негізгі факторлар:

- А) инвестицияның ұсынысы;
- В) инфляция мөлшері;
- С) таза пайданың күтілетін нормасы және проценттің шынайы ставкасы; инвестиция өзгеріссіз;
- Д) инвестициялық белсенділік;
- Е) дұрыс жауап жоқ.

124. Фирманың ақшалай капиталды қарызға алуы үшін төлейтін бағасы:

- А) процент ставкасы;
- В) инвестиция;
- С) таза пайданың күтілетін нормасы;
- Д) инвестициялық белсенділік;
- Е) дұрыс жауап жоқ.

125. Егер пайданың күтілетін нормасы жоғары болса, инвестиция көлемі:

- А) өзгеріссіз қалады;
- В) тұрақты;
- С) әрі өседі, әрі төмендейді;
- Д) төмендейді;
- Е) өседі.

126. Егер пайданың күтілетін нормасы жоғары болса, инвестиция көлемі:

- А) өзгеріссіз қалады;
- В) тұрақты;
- С) әрі өседі, әрі төмендейді;
- Д) төмендейді;
- Е) дұрыс жауап жоқ.

127. Иеленілген өндіріс факторлері үшін төлемдер:

- А) пайда;
- В) тұрақты пайда;
- С) шығындар;
- Д) инвестиция;
- Е) дұрыс жауап жоқ.

128. Ресурстарды тиімді пайдаланғаннан табуға болатын ақша сомасы:

- A) пайда;
- B) тұрақты шығындар;
- C) өзгермелі шығындар;
- D) инвестициялық шығындар;
- E) альтернативті шығындар.

129. Фирманың шикізат, қондырғы, көлік, энергияны сырттан сатып алуға жұмсаған шығындары, демек кәсіпорын құрамына кірмейтін жабдықтаушылардан сатып алулары:

- A) нақты шығындар;
- B) тұрақты шығындар;
- C) альтернативті шығындар;
- D) инвестициялық шығындар;
- E) орташа тұрақты шығындар.

130. Меншік және өз қажеттілігіне пайдаланылатын ресурстарға жұмсалатын альтернативті шығындар:

- A) нақты шығындар;
- B) тұрақты шығындар;
- C) альтернативті шығындар;
- D) нақты емес шығындар;
- E) орташа тұрақты шығындар.

131. Өндіріс көлемінен тәуелсіз болатын шығындар, оларға амортизация, ренат және т.б. жатады:

- A) нақты шығындар;
- B) тұрақты шығындар;
- C) альтернативті шығындар;
- D) нақты емес шығындар;
- E) орташа тұрақты шығындар.

132. Өндіріс көлемінен тәуелді болатын шығындар, оларға шикізат, материал және еңбек ақыға шығындар жатады:

- A) нақты шығындар;
- B) тұрақты шығындар;
- C) альтернативті шығындар;
- D) нақты емес шығындар;
- E) өзгермелі шығындар.

133. Тұрақты және өзгермелі шығындар жиынтығы шығынның қай түрін береді:

- A) нақты шығындарды;
- B) тұрақты шығындарды;
- C) жиынтық шығындарды;
- D) нақты емес шығындарды;
- E) өзгермелі шығындарды.

134. Әр қосымша өнім бірлігін өндіру үшін қажет шығындар:

- A) шекті шығындар;
- B) тұрақты шығындар;
- C) альтернативті шығындар;

D) нақты емес шығындар;

E) орташа тұрақты шығындар.

135. Кәсіпкерге ресурстарды өндіріс процесіне тарту және сол өндірісті демеп тұру үшін қажет минималды табыс:

Өндіріс көлемінен тәуелсіз болатын шығындар; оларға амортизация, рента және т.б. жатады:

A) бухгалтерлік пайда;

B) экономикалық пайда;

C) альтернативті пайда;

D) қалыпты пайда;

E) орташа тұрақты пайда.

136. Пайданың бұл түрі фирманың жалпы түсімінен сыртқы шығындарды алып тастағанда туындайды:

A) орташа тұрақты пайда;

B) экономикалық пайда;

C) альтернативті пайда;

D) қалыпты пайда;

E) бухгалтерлік пайда.

137. Пайданың бұл түрі фирманың жалпы түсімінен барлық шығындарды (сыртқы және ішкі) алып тастағанда туындайды:

A) орташа тұрақты пайда;

B) экономикалық пайда;

C) альтернативті пайда;

D) қалыпты пайда;

E) бухгалтерлік пайда.

138. Шығынның бұл түрі жиынтық шығындардың өндірілген өнім көлеміне қатынасымен анықталады TC/Q :

A) орташа нақты шығындар;

B) орташа тұрақты шығындар;

C) орташа альтернативті шығындар;

D) орташа жиынтық шығындар;

E) орташа өзгермелі шығындар.

139. Жер, капитал, еңбек сияқты ерекше ресурстардың тауарлы айналымының сферасы:

A) сыртқы нарық;

B) құнды қағаздар нарығы;

C) ақша нарығы;

D) тауарлар нарығы;

E) өндіріс факторларының нарығы;

140. Өндіріс факторларына сұраныстың ерекшелігін көрсетіңіз:

A) соңғы тұтыну тауарларына сұранысқа қарағанда біріншілік сипатта;

B) соңғы тұтыну тауарларына сұранысқа қарағанда екіншілік сипатта;

C) соңғы тұтыну тауарларына сұранысқа қарағанда қалыпты сипатта ;

D) соңғы тұтыну тауарларына сұранысқа қарағанда сұранысы күрделі;

E) соңғы тұтыну тауарларына сұранысқа қарағанда сұранысы икемсіз;

141. Нарықта іс жүзіндегі баға деңгейінде ұсынылатын өндіріс факторлері нені туындайды:

- A) өндіріс факторлерінің сұранысын;
- B) өндіріс факторлерінің нарығын;
- C) өндіріс факторлерінің сапасын;
- D) өндіріс факторлерінің ұсынысын;
- E) өндіріс факторлерінің бәсекесін;

142. Өндіріс факторлерінің ұсынысын не тудырады:

- A) осы факторлер бәсекесі;
- B) осы факторлерге сұраныс;
- C) осы факторлер бағасы;
- D) осы факторлерге қызығушылық;
- E) дұрыс жауап жоқ;

143. В. Даля оны –бастапқыда жұмсалған капитал өсімі, артуы және оған қосылым деп сипаттайды.

- A) процент;
- B) пайда;
- C) сұраныс;
- D) ұсыныс;
- E) капитал қайтарымы;

144. Ссудалық капитал иесінің табысы, ол ссудалық капиталды пайдаланғаны үшін төлем ақы процент нормасы арқылы сипатталады:

- A) пайда;
- B) ссудалық процент;
- C) несие;
- D) рента;
- E) табыс;

145. Ссудалық капиталдан алынатын жылдық табыстың, ссудалық капиталдың жалпы сомасына қатынасы:

- A) процент нормасы;
- B) ссудалық процент;
- C) рента;
- D) еңбек ақы;
- E) пайда;

146. Жылдық процентпен берілген ссудалық капитал табысы, ол қаржылық ресурстарға сұраныс пен ұсыныстың өзара қатынасымен анықталады:

- A) рента;
- B) нарықтық процент;
- C) ссудалық процент ;
- D) процент ставкасы;
- E) пайда;

147. Проценттің бұл ставкасы курс бойынша ақшалай бірлікте беріледі:

- A) проценттің нақты ставкасы;
- B) проценттің нарықтық ставкасы;
- C) проценттің номиналды ставкасы;

D) проценттің нақты емес ставкасы

E) ссудалық процент;

148. Инфляцияны ескергендегі процент ставкасы:

A) проценттің шынайы ставкасы;

B) проценттің нарықтық ставкасы;

C) проценттің номиналды ставкасы;

D) проценттің шынайы емес ставкасы

E) ссудалық процент;

149. Процент ставкасының көлеміне қай факторлер әсер етеді:

A) бәсеке, нарық, сұраныс;

B) ұсыныс, шығын, сауда;

C) шығын, табыс, сұраныс;

D) тәуекел, несиені қайтару мерзімі, ссуда көлемі;

E) дұрыс жауап жоқ;

150. Жер және оның қойнауы әкелетін табыс:

A) еңбек ақы;

B) сұраныс;

C) процент;

D) пайда;

E) рента;